

De Vliegenmepper

Jaargang 12, nr. 1 mei 2003

Contactorgaan van de sectie Diptera
van de Nederlandse Entomologische
Vereniging

INHOUDSOPGAVE

Redactioneel	1
Naamlijst van zweefvliegen (Diptera, Syrphidae) in de Achterhoek met nadruk op het Bergherbos en Montferland, met enige aantekeningen over de aanwezige zeldzame soorten.	2
Activiteiten Sectie Diptera: Verslag Dipteradag 25 januari 2003	10
Nieuwe literatuur	12
Diptera uit een malaiseval uit het Kaldenbroek	16
Colofon	20

REDACTIONEEL

Deze Vliegenmepper staat in het teken van
lijstjes. Niet alleen een lange lijst van
nieuwe literatuur van Pjotr Oosterbroek
maar ook een geannoteerde zweefjeslijst
van de Achterhoek van Gerard Pennards.

André van Eck had ten tijde van het zeer
geslaagde dipteraweekende in 2001 een
malaiseval in het Kaldenbroek staan en
presenteert in een artikel de resultaten van
een kleine twee jaar determineerwerk.

Voor degenen die er niet bij waren is er ook
nog een kort verslag van de Dipteradag van
25 januari.

Veel leesplezier!!!

André van Eck
Laurens van der Leij
Jaap van der Linden

NAAMLIJST VAN ZWEEFVLIEGEN (DIPTERA, SYRPHIDAE) IN DE ACHTERHOEK MET NADRUK OP HET BERGHERBOS EN MONTFERLAND, MET ENIGE AANTEKENINGEN OVER DE AANWEZIGE ZELDZAME SOORTEN.

Gerard Pennards

Summary

Checklist of hoverflies (Diptera, Syrphidae) in the Achterhoek with emphasis on Bergherbos and Montferland, and some notes about rare or spectacular species that occur in this region.

This checklist gives an overview of species of Syrphidae that have been found in a certain area in the province of Gelderland, bordered by the German borderline and an imaginary line through the cities of Didam, Doetinchem, Pannerden, Terborg and Zevenaar. Emphasis is laid on Bergherbos and Didam, because the author has extensively collected here for several years.

A 155 species are found here, which is about 47 percent of all the species that occur in the Netherlands.

*Some spectacular and rare species for the Netherlands are in this list, like **Brachyopa panzeri**, **Callicera fagesii**, **Cheilosia caerulescens**, **Criorhina ranunculi**, **Eriozona syrphoides**, **Platycheirus discimanus**, **Scaeva dignota** and **Trichopsomyia joratensis**.*

Information is given about the place(s) and year(s) where a certain species has been found, and in some cases the flowers they visited when caught are listed.

Samenvatting

Deze naamlijst geeft een overzicht van de waarnemingen en vangsten van zweefvliegen uit een gedeelte van de Achterhoek dat omsloten wordt door de grens met Duitsland en de plaatsen Didam, Doetinchem, Pannerden, Terborg en Zevenaar, met als zwaartepunt het Bergherbos, Didam en Montferland. Tevens wordt er aangegeven of de vliegen zijn verzameld op bloeiende planten, en zo ja, welke. De auteur heeft in de jaren 1990-2002 over het algemeen vrij intensief verzameld in het Bergherbos, evenals in een bepaald gebied net buiten Didam.

Een deel van de vangsten is al eerder in de Vliegenmepper gepubliceerd (Pennards, 1999, 2000)

Voor zover aanwezig zijn ook data van 2003 gebruikt. Bij deze gegevens staan er geen exacte vangstdata aangegeven, alleen jaar van de vangst en vangplaats.

De vetgedrukte namen zijn alle soorten die ook zijn

verzameld of waargenomen door de auteur zelf, de verzamelde dieren bevinden zich dan ook in de verzameling Pennards.

Alle oudere data (b.v. alle data vóór 1990) en de gegevens van andere verzamelaars uit deze streek zijn afkomstig van de Databank Nederlandse Zweefvliegen, met dank aan Menno Reemer en John T. Smit.

Van John heb ik ook nog zijn eigen gegevens over het gebied van de laatste jaren ter beschikking gekregen, mijn dank daarvoor.

De lijst bevat op dit moment 155 soorten, in heel Nederland zijn dat er momenteel 328 (en 3 met onzekere soortstatus) (Beuk, 2003), dus 47 % van de Nederlandse zweefvliegfauna is volgens deze gegevens in het besproken gebied te vinden! Hieronder bevinden zich voor Nederland bijzondere soorten als o.a. **Brachyopa panzeri**, **Callicera fagesii**, **Cheilosia caerulescens**, **Criorhina ranunculi**, **Eriozona syrphoides**, **Platycheirus discimanus**, **Scaeva dignota** en **Trichopsomyia joratensis**.

Voor verdere informatie over de zweefvliegsoorten in deze lijst verwijs ik naar het eind van het artikel voor de zeldzame soorten, en de literatuurlijst voor de andere. Bij de soorten wordt aangegeven of de soort naar Nederlandse maatstaven algemeen is of juist zeldzaam, en wel met de volgende klasse-indeling (naar Tax, 1989 en Reemer, 2000):

UA	uiterst algemeen
ZA	zeer algemeen
A	algemeen
VA	vrij algemeen
MA	minder algemeen
VZ	vrij zeldzaam
Z	zeldzaam
ZZ	zeer zeldzaam
UZ	uiterst zeldzaam

De gevonden soorten worden niet volgens taxonomische classificatie behandeld, doch in alfabetische volgorde:

1)	VZ	<i>Anasimya contracta</i> Claussen&TorpPedersen, 1980	Bergherbos (1999, 2000), Zeddarn 2001, Zevenaar 1979
2)	MA	<i>Anasimya interpuncta</i> (Harris, 1776)	Zevenaar (1979, 1992) (Oude rijnstrang)
3)	A	<i>Anasimya lineata</i> (Fabricius, 1787)	Bergherbos (2000) o.a. op <i>Umbellifera</i> , Didam (1976, 1978, 1979), Zevenaar (1979)
4)	MA	<i>Anasimya transfuga</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich, Herwen, Zevenaar (1979, 1992) (Oude rijnstrang)
5)	A	<i>Baccha elongata</i> (Fabricius, 1775)	Bergherbos (1999, 2002), Didam (1999, 2001)
6)	VZ	<i>Brachyopa bicolor</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (Hettenheuvel) (1982)
7)	ZZ	<i>Brachyopa panzeri</i> Goffe, 1945	Bergherbos (1999, 2001), op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>) en bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>).
8)	VA	<i>Brachyopa pilosa</i> Collin, 1939	Bergherbos (1999, 2001, 2002) op sap (naaldboom), bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>) en fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), Didam (1980) (Greffelkamp)
9)	VA	<i>Brachyopa scutellaris</i> Robinau-Desvoidy, 1844	Beek (Byvank) (1982, 1986), Didam (2002) op blad gevangen, Doetinchem (1969, 1979, 1981, 1982, 1984)
10)	MA	<i>Brachyopa testacea</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (1999, 2000, 2001), op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), sap (naaldboom), lijsterbes (<i>Sorbus sp.</i>), <i>Umbellifera</i> en bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>).
11)	VA	<i>Brachypalpoidea lentus</i> (Meigen, 1822)	Babberich (1999), Didam (1998, 1999, 2000, 2001, 2002)
12)	MA	<i>Brachypalpus laphriformis</i> (Fallén, 1816)	Bergherbos (2002) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Didam (2000) op blad
13)	UZ	<i>Callicera fagesii</i> GuÉrin-MÉneville 1844	Bergherbos (1999, 2000) o.a. op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>)
14)	VA	<i>Chalcosyrphus nemorum</i> (Fabricius, 1805)	Bergherbos (2001) op <i>Umbellifera</i> .
15)	VA	<i>Cheilosia albipila</i> Meigen, 1838	Bergherbos (1992, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003) o.a. op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Didam (1992, 1999, 2002), Montferland (1971)
16)	A	<i>Cheilosia albitoris</i> (Meigen, 1822)	Bergherbos (2000, 2001, 2002) op boterbloem (<i>Ranunculus sp.</i>), Braamt (1997), Didam (1983, 1984, 1991, 1998, 1999, 2001, 2002), Terborg (1998), Zeddarn (1983)
17)	MA	<i>Cheilosia bergenstammi</i> Becker, 1894	Bergherbos (2001, 2002), op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), paardebloem (<i>Taraxacum sp.</i>), boterbloem (<i>Ranunculus sp.</i>), fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>) en kruiskruid (<i>Senecio sp.</i>)
18)	UZ	<i>Cheilosia caerulescens</i> (Meigen, 1822)	Babberich (1999) naast spoorlijn, Bergherbos (1999) op paardebloem (<i>Taraxacum sp.</i>), Didam (1996) op <i>Umbellifera</i> .
19)	VZ	<i>Cheilosia chrysocoma</i> (Meigen, 1822)	Montferland 1971
20)	MA	<i>Cheilosia cynocephala</i> Loew, 1840	Zevenaar (1992) (Oude rijnstrang)
21)	MA	<i>Cheilosia grossa</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (1999, 2000, 2002, 2003) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), s'Heerenberg (1982)
22)	VZ	<i>Cheilosia illustrata</i> (Harris, 1780)	Babberich (1999) naast spoorlijn op bereklauw (<i>Heracleum sphodylium</i>), Bergherbos (1998, 1999, 2000) op zevenblad (<i>Aegopodium podagraria</i>) e.a. <i>Umbellifera</i> , Didam (1999, 2000) op <i>Umbellifera</i> , Montferland (1997)
23)	VA	<i>Cheilosia impressa</i> Loew, 1840	Doetinchem (1984) (De Zumppe)
24)	MA	<i>Cheilosia latifrons</i> (Zetterstedt, 1843)	Herwen (2000), Montferland (1977)
25)	A	<i>Cheilosia pagana</i> (Meigen, 1822)	Babberich (1999), Bergherbos (1991, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003) o.a. op <i>Umbellifera</i> en kruiskruid (<i>Senecio sp.</i>), Bingerden (1991), Didam (1990, 1991, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002), Doetinchem (1966), Herwen (2000), Terborg (1998)
26)	MA	<i>Cheilosia scutellata</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (1998) op <i>Umbellifera</i> .
27)	Z	<i>Cheilosia psilophthalma</i> Becker, 1894	Bergherbos (2002)
28)	VA	<i>Cheilosia variabilis</i> (Panzer, 1798)	Bergherbos (1999), Bingerden (1956), Didam (1983, 1984, 1998, 2000, 2001), Montferland (1967)
29)	A	<i>Cheilosia vernalis</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (1998, 1999, 2000, 2001, 2002), Didam (1991, 2000)
30)	MA	<i>Chrysogaster solstitialis</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (1994, 1998, 1999, 2000) op <i>Umbellifera</i> .
31)	VA	<i>Chrysotoxum binctum</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1991, 1997, 1998, 2000, 2001), Didam (2000) op pastinaak (<i>Pastinaca sativa</i>)
32)	VA	<i>Chrysotoxum cautum</i> (Harris, 1776)	Babberich (1999), Bergherbos (1997, 1999), Didam (1998), Doetinchem (1968)
33)	VA	<i>Chrysotoxum festivum</i> (Linnaeus, 1758)	Didam (1997, 1999), Bergherbos (2001)
34)	VZ	<i>Criorhina asilica</i> (Fallén, 1816)	Didam (1983, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002) o.a. op braam (<i>Rubus fruticosus</i>)

35)	VA	<i>Criorhina berberina</i> (Fabricius, 1805)	Bergherbos (2002), Bingerden (1988), Didam (1991, 1998, 1999, 2000, 2001) o.a. op braam (<i>Rubus fruticosus</i>)
36)	VZ	<i>Criorhina floccosa</i> (Meigen, 1822)	Bergherbos (2000, 2001) o.a. op koolzaad (<i>Brassica napus</i>), Didam (1983, 1998, 1999, 2000, 2001) op meidoorn (<i>Crataegus sp.</i>) en <i>Prunus sp.</i>
37)	VZ	<i>Criorhina pachymera</i> Egger, 1858	Didam (1983, 1998) o.a. op meidoorn (<i>Crataegus sp.</i>)
38)	Z	<i>Criorhina ranunculi</i> (Panzer, 1804)	Bergherbos (2000, 2003) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Didam (1999, 2000, 2002) op <i>Prunus sp.</i>
39)	A	<i>Dasysyrphus albostratus</i> (Fallén, 1817)	Babberich (1999), Bergherbos (1998, 1999, 2000, 2001, 2002) op <i>Umbellifera</i> o.a. fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), Didam (1990, 2001), Doetinchem (1917, 1966, 1968)
40)	VA	<i>Dasysyrphus hilaris</i> (Zetterstedt, 1843)	Bergherbos (1991, 2001), Didam (1999), Doetinchem (1968), Zeddarn (1983)
41)	Z	<i>Dasysyrphus paucillius</i> (Williston, 1887)	Bergherbos (2001, 2002) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>)
42)	VA	<i>Dasysyrphus pinastri</i> (De Geer, 1776)	Bergherbos (1991)
43)	VA	<i>Dasysyrphus tricinctus</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (1991, 1998, 1999, 2001, 2002) Didam (2000) op pastinaak (<i>Pastinaca sativa</i>), Montferland (1980)
44)	A	<i>Dasysyrphus venustus</i> (Meigen, 1822)	Bergherbos (1999, 2001, 2002) o.a. op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), Didam (1991, 1998, 1999, 2000, 2001) o.a. op boterbloem (<i>Ranunculus sp.</i>), Doetinchem (1968), Zeddarn (1983)
45)	MA	<i>Didea alneti</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (1998, 1999, 2001) op braam (<i>Rubus fruticosus</i>), fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>)
46)	MA	<i>Didea annulipes</i> (Zetterstedt, 1838)	Bergherbos (1999, 2000) op knopkruid (<i>Galinsoga sp.</i>) en <i>Umbellifera</i> , Montferland (1974, 1976, 1994)
47)	VA	<i>Didea fasciata</i> Macquart, 1834	Babberich (1999), Bergherbos (1998, 1999, 2000, 2001, 2002) o.a. op <i>Umbellifera</i> en vlier (<i>Sambucus nigra</i>), Didam (1998, 1999, 2001), Montferland (1968, 1974, 1977)
48)	MA	<i>Didea intermedia</i> Loew, 1854	Bergherbos (1998, 2000, 2001) op peen (<i>Daucus carota</i>), Zeddarn (1983)
49)	A	<i>Epistrophe eligans</i> (Harris, 1780)	Bergherbos (1998, 1999, 2002) o.a. op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Bingerden (1989), Didam (1975, 1978, 1984, 1990, 1998, 1999, 2001, 2002), Doetinchem (1997), s'Heerenbergh (1974, 1978, 1986, 1987, 1992), Hillingen (1958), Montferland (1968), Pannerden (1978), Zevenaer (1974, 1978, 1991, 1992)
50)	VZ	<i>Epistrophe flava</i> Doczkal & Schmid, 1994	Bergherbos (1991, 2001) o.a. op vlier (<i>Sambucus nigra</i>), s'Heerenbergh (1978, 1985, 1987), Montferland (1968), Pannerden (1990)
51)	VA	<i>Epistrophe grossulariae</i> (Meigen, 1822)	Bergherbos (1998, 2000), Didam (1974, 1979, 1980, 1981, 1983, 1984, 2000, 2001) op <i>Umbellifera</i> , s'Heerenbergh (1982, 1991)
52)	MA	<i>Epistrophe melanostoma</i> (Zetterstedt, 1843)	Bergherbos (1999, 2001) o.a. op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), Didam (1998, 1999, 2000, 2001), s'Heerenbergh (1990, 1991), Montferland (1993), Zevenaer (1991)
53)	VA	<i>Epistrophe nitidicollis</i> (Meigen, 1822)	Bergherbos (1999, 2001, 2002) o.a. op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>) en bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Didam (1978, 1982, 1987, 1992, 1999, 2000, 2001, 2002), s'Heerenbergh (1980, 1982, 1985, 1986, 1988), Zeddarn (1983)
54)	ZA	<i>Episyrphus balteatus</i> (De Geer, 1776)	Babberich (1979, 1999), Bergherbos (1997, 1998, 2001, 2002, 2003) Didam (1997, 2001), Herwen (2000), Lobith (1997), Millingen (1997), Tolkamer (1997), Zeddarn (1983)
55)	Z	<i>Eriozona syrphoides</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (1999, 2001), Didam (2001) op <i>Umbellifera</i> , Montferland (1967)
56)	ZA	<i>Eristalinus sepulchralis</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1999), Lobith (1997)
57)	A	<i>Eristalis abusiva</i> Collin, 1931	Babberich (1999), Bergherbos (1999)
58)	ZA	<i>Eristalis arbustorum</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1979, 1999), Bergherbos (1999, 2001, 2002) o.a. op margriet (<i>Leucanthemum vulgare</i>), Didam (1998, 1999, 2001, 2002), Doetinchem (1997), Lobith (1997), Millingen (1997), Montferland (1967), Tolkamer (1997), Zeddarn (1983)
59)	ZA	<i>Eristalis horticola</i> (De Geer, 1776)	Bergherbos (1999, 2000, 2001, 2002), Didam (1999)
60)	ZA	<i>Eristalis intricaria</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (2000, 2003), Didam (1999, 2001, 2002)
61)	ZA	<i>Eristalis nemorum</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1994, 2001, 2002), Didam (1984, 1998, 1999, 2001, 2002), Doetinchem (1997), Lobith (1997), Millingen (1997), Montferland (1967, 1976, 1980), Terborg (1998), Zeddarn (1983)
62)	ZA	<i>Eristalis pertinax</i> (Scopoli, 1763)	Babberich (1999), Bergherbos (1997, 1998, 2001, 2002, 2003), Didam (1998, 1999, 2001, 2002), Doetinchem (1936, 1995, 1997), Millingen (1997), Montferland (1976, 1980), Zeddarn (1983)
63)	MA	<i>Eristalis pratorum</i> Meigen, 1822	Bergherbos (2001, 2003) op Wilg (<i>Salix sp.</i>) en <i>Umbellifera</i> .
64)	ZA	<i>Eristalis tenax</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1999, 2001, 2002, 2003), Didam (1998, 2001, 2002), Herwen (2000), Millingen (1997), Montferland (1980), Tolkamer (1997)
65)	A	<i>Eumerus strigatus</i> (Fallén, 1817)	Bingerden (1989), Didam (2001, 2002), Pannerden (1977)

67)	ZA	<i>Eupeodes corollae</i> (Fabricius, 1794)	Babberich (1999), Beek (1994), Bergherbos (1999), Didam (1990), Montferland (1966)
68)	MA	<i>Eupeodes lapponicus</i> (Zetterstedt, 1838)	Bergherbos (1998, 2002) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>) en krentenboompje (<i>Amelanchier sp.</i>), Montferland (1968, 1974)
69)	VA	<i>Eupeodes latifasciatus</i> (Macquart, 1829)	Bergherbos (2001) op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), Didam (2000) op pastinaak (<i>Pastinaca sativa</i>)
70)	VZ	<i>Eupeodes bucculatus</i> (Rondani, 1857)	Bergherbos (2000) op peen (<i>Daucus carota</i>)
71)	A	<i>Eupeodes luniger</i> (Meigen, 1822)	Bergherbos (1999, 2000) o.a. op koolzaad (<i>Brassica napus</i>) en <i>Umbellifera</i> , Didam (1990, 1991, 2000) o.a. op pastinaak (<i>Pastinaca sativa</i>), Montferland (1977), Pannerden (1977)
72)	Z	<i>Eupeodes nielseni</i> (Dusek & L-ska, 1976)	Bergherbos (2002) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>)
73)	VA	<i>Ferdinanda cuprea</i> (Scopoli, 1763)	Bergherbos (2001) op boterbloem (<i>Ranunculus sp.</i>), Didam (1983, 2001)
74)	VA	<i>Helophilus hybridus</i> Loew, 1846	Bergherbos (1999, 2000, 2001) op distel (<i>Cirsium sp.</i>), Didam (1979), s'Heerenbergh (1979), Lobith (1979), Zevenaar (1979)
75)	ZA	<i>Helophilus pendulus</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1979, 1999), Bergherbos (2001, 2002), Bingerden (1956), Braamt (1997), Didam (1974, 1975, 1977, 1978, 1979, 1999, 2001, 2002), Doetinchem (1979, 1997), s'Heerenbergh (1968, 1975, 1978), Herwen (1979), Lobith (1997), Zeddum (1983), Zevenaar (1974, 1979)
76)	A	<i>Helophilus trivittatus</i> (Fabricius, 1805)	Babberich (1979, 1999), Bergherbos (1991, 2001, 2002) o.a. op distel (<i>Cirsium sp.</i>), Doetinchem (1979), s'Heerenbergh (1979), Millingen (1997), Montferland (1968), Terborg (1998), Zevenaar (1979),
77)	MA	<i>Heringia heringi</i> (Zetterstedt, 1843)	Bergherbos (2001), Didam (2002)
78)	A	<i>Lejogaster metallina</i> (Fabricius, 1781)	Beek (Montferland) (1966), Bingerden (1988, 1991), Didam (1983), Doetinchem (1966), Pannerden (1980)
79)	MA	<i>Leucozona glauca</i> (Linnaeus, 1758)	Didam (Greffelkamp)(1980), Doetinchem (1899) + geen datum
80)	MA	<i>Leucozona laternarius</i> (Harris, 1776)	Bergherbos (2002) op <i>Umbellifera</i> , Didam (1980, 1982), Montferland (1980)
81)	MA	<i>Leucozona lucorum</i> (Linnaeus, 1758)	Bergherbos (2001, 2002) op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), Bingerden (1991), Didam (2001), s'Heerenbergh (Byvank) (1987)
82)	MA	<i>Leucozona inopinata</i> Doczkal, 2000	Bergherbos (2001) op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>)
83)	VA	<i>Melangyna cincta</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (1998, 1999, 2001, 2002), Didam (1991, 2000, 2001), Doetinchem (1969)
84)	MA	<i>Melangyna lasiophthalma</i> (Zetterstedt, 1843)	Bergherbos (1992, 1999, 2000, 2002, 2003) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>)
85)	VZ	<i>Melangyna quadrimaculata</i> (Verrall, 1873)	Bergherbos (1992, 1999, 2000, 2002, 2003) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>)
86)	MA	<i>Melangyna umbellatarum</i> (Fabricius, 1794)	Bergherbos (2000) op <i>Umbellifera</i> , Didam (1991, 1999, 2000) op pastinaak (<i>Pastinaca sativa</i>)
87)	A	<i>Melanogaster hirtella</i> Loew, 1843	Bergherbos (2002), Bingerden (1991), Didam (1990), Doetinchem (1917, 1997)
88)	VA	<i>Melanogaster nuda</i> (Macquart, 1829)	Doetinchem (1917)
89)	ZA	<i>Melanostoma mellinum</i> (Linnaeus, 1758)	Bergherbos (1999, 2000, 2002), Didam (1990, 1996, 1998, 2001, 2002), Doetinchem (1929), Herwen (2000), Montferland (1967), Terborg (1998)
90)	A	<i>Melanostoma scalare</i> (Fabricius, 1794)	Babberich (1999), Bergherbos (1998, 1999, 2000, 2001), Didam (1997, 1998, 2001, 2002), Lobith (1997), Millingen (1997), Montferland (1967)
91)	MA	<i>Meligramma guttata</i> (Fallén, 1817)	Bergherbos (2002)
92)	MA	<i>Meligramma triangulifera</i> (Zetterstedt, 1843)	Bergherbos (1999), Didam (2002)
93)	VA	<i>Meliscaeva auricollis</i> (Meigen, 1822)	Bergherbos (1997, 1998, 2000, 2002, 2003) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>) en <i>Umbellifera</i> , Didam (1998)
94)	VA	<i>Meliscaeva cinctella</i> (Zetterstedt, 1843)	Bergherbos (1998, 1999, 2000, 2001) op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>)
95)	A	<i>Merodon equestris</i> (Fabricius, 1794)	Bergherbos (1997), Didam (1999, 2001) op boterbloem (<i>Ranunculus sp.</i>), Doetinchem (1997), Montferland (1974)
96)	ZA	<i>Myathropa florea</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1979, 1999), Bergherbos (1949, 1957, 2001, 2002), Braamt (1997), Didam (1998, 1999, 2001, 2002), Doetinchem (1997), Lobith (1997), Montferland (1980), Pannerden (Lobberden)(1981), Wehl (1949), Zeddum (1983)
97)	MA	<i>Neoscia geniculata</i> (Meigen, 1822)	Zevenaar (oude Rijnstrang) (1992)
98)	VZ	<i>Neoscia interrupta</i> (Meigen, 1822)	Zevenaar (oude Rijnstrang) (1992)
99)	ZA	<i>Neoscia podagrica</i> (Fabricius, 1775)	Bergherbos (1999, 2001, 2002) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Didam (1991, 1999, 2000, 2001, 2002), Montferland (1967)
100)	A	<i>Neoscia tenur</i> (Harris, 1780)	Didam (2002)

102)	MA	<i>Neocnemodon pubescens</i> (Delucchi & Pschorn Walcher, 1955)	Bergherbos (1999, 2002) o.a. op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Doetinchem (1968, 1969), Montferland (1976)
103)	VA	<i>Neocnemodon vitripennis</i> (Meigen, 1822)	Bergherbos (1999, 2002), Didam (1999), Montferland (1974)
104)	UZ	<i>Paragus finitimus</i> Goeldlin de Tiefenau, 1971	Doetinchem (1899)(*determinatie niet zeker!)
105)	VA	<i>Paragus haemorrhous</i> Meigen, 1822	Bergherbos (1998, 1999, 2000, 2001, 2002) Didam (1999, 2000, 2002)
106)	MA	<i>Parasyrphus annulatus</i> (Zetterstedt, 1838)	Beek (1991, 1994), Bergherbos (1991, 1994, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002) o.a. op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>) en kruiskruid (<i>Senecio sp.</i>), s'Heerenbergh (Byvank) (1989), Montferland (1993)
107)	VA	<i>Parasyrphus lineolus</i> (Zetterstedt, 1843)	Bergherbos (1999, 2000, 2001, 2002) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Montferland (1967)
108)	MA	<i>Parasyrphus malinellus</i> (Collin, 1952)	Bergherbos (1968, 1999, 2001) o.a. op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>) en fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), Doetinchem (1969)
109)	VA	<i>Parasyrphus punctulatus</i> (Verrall, 1873)	Bergherbos (1992, 1998, 1999, 2001, 2002, 2003) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>) en fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), Didam (2000, 2002), Montferland (1967, 1993)
110)	MA	<i>Parasyrphus vittiger</i> (Zetterstedt, 1843)	Bergherbos (2000), Montferland (1967, 1968)
111)	MA	<i>Parhelophilus frutetorum</i> (Fabricius, 1775)	Bergherbos (2000, 2001), Didam (2001)
112)	VA	<i>Parhelophilus versicolor</i> (Fabricius, 1794)	Bergherbos (1999, 2000), Bingerden (1956), Didam (1975, 1976, 1978), Doetinchem (1997), Zevenaer (1974, 1979)
113)	VA	<i>Pipiza bimaculata</i> Meigen 1822	Didam (1983), Doetinchem (1968, 1969), Zeddarn (1983)
114)	MA	<i>Pipiza lugubris</i> (Fabricius, 1775)	Bergherbos (2000), Didam (2001)
115)	VA	<i>Pipiza noctiluca</i> (Linnaeus, 1758)	Didam (1991, 1997)
116)	MA	<i>Pipiza quadrimaculata</i> (Panzer, 1804)	Zeddarn (1983)
117)	VA	<i>Pipizella varipes</i> (Meigen, 1822)	Babberich (1999), Bergherbos (2000, 2001), Doetinchem (1917, 1997), Lobith (1997), Millingen (1958), Montferland (1966)
118)	ZA	<i>Platycheirus albimanus</i> (Fabricius, 1781)	Babberich (1978, 1980, 1982, 1992), Bergherbos (1978, 1979, 1980, 1982, 1992, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003) o.a. op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Didam (1975, 1978, 1980, 1981, 1982, 1983, 1990, 1999, 2000, 2002), s'Heerenbergh (1957), Montferland (1966), Pannerden (1979), Wehl (1980), Zeddarn (1983), Zevenaer (1979, 1980, 1982)
119)	Z	<i>Platycheirus ambiguus</i> (Fallén, 1817)	Didam (1999) op <i>Prunus sp.</i>
120)	VA	<i>Platycheirus angustatus</i> (Zetterstedt, 1843)	Babberich (1979), Beek (1957, 1991, 1998), Bergherbos (1991, 1998, 1999), Bingerden (1989)
121)	ZA	<i>Platycheirus clypeatus</i> (Meigen, 1822)	Babberich (1979), Beek (1966, 1968, 1998), Bergherbos (1998, 1999, 2002) o.a. op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Bingerden (1989), Didam (1980, 1981, 1982), Lobith (1979), Millingen (1997), Montferland (1966), Pannerden (1967), Zevenaer (1979, 1980)
122)	ZZ	<i>Platycheirus discimanus</i> (Loew, 1871)	Bergherbos (1999) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>)
123)	VA	<i>Platycheirus manicatus</i> (Meigen, 1822)	Bingerden (1989), Didam (1981), Zevenaer (1980)
124)	VA	<i>Platycheirus peltatus</i> (Meigen, 1822)	Babberich (1979, 1981), Bergherbos (1998, 1999), Didam (1968, 1975, 1979, 1980, 1981, 1982, 1999), Millingen (1958), Pannerden (1979), Stokkum (1957), Zevenaer (1979, 1980, 1981, 1982)
125)	VA	<i>Platycheirus scambus</i> (Staeger, 1843)	Babberich (1979), Bergherbos (1999), Didam (1975, 1981, 1982), Millingen (1956), Zevenaer (1980)
126)	A	<i>Platycheirus scutatus</i> (Meigen, 1822)	Babberich (1999), Beek (1966, 1968, 1983), Bergherbos (1975, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002), Bingerden (1956), Didam (1968, 1974, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1990, 1998, 1999, 2000), Doetinchem (1917, 1966), s'Heerenbergh (1957), Montferland (1967), Pannerden (1979), Zevenaer (1976)
127)	VZ	<i>Platycheirus splendidus</i> Rotheray, 1998	Bergherbos (2002)
128)	ZA	<i>Rhingia campestris</i> Meigen, 1822	Bergherbos (1997, 1999, 2000, 2001, 2002) op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), Bingerden (1956), Braamt (1997), Didam (1994, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002), Doetinchem (1995, 1997), Millingen (1956), Terborg (1998)
129)	UZ	<i>Scaeva dignota</i> (Rondani, 1857)	Bergherbos (2002) op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>)
130)	A	<i>Scaeva pyrastris</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1997, 1999), Didam (2000) op pastinaak (<i>Pastinaca sativa</i>), Lobith (1997), Millingen (1997), Montferland (1997), Wehl (1949)
131)	A	<i>Scaeva selenitica</i> (Meigen, 1822)	Didam (1991, 1999, 2000, 2002), Bergherbos (1998, 2000, 2002), Montferland (1968, 1977)
132)	MA	<i>Sericomyia silentis</i> (Harris, 1776)	Bergherbos (2000, 2001) o.a. op braam (<i>Rubus fruticosus</i>), Didam (2001)

134)	ZA	<i>Sphaerophoria scripta</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1998, 2001, 2002), Didam (2002), Herwen (2000), Lobith (1997), Millingen (1997), Tolkamer (1997)
135)	ZZ	<i>Sphaerophoria virgata</i> Goeldlin de Tiefenau, 1974	Doetinchem (1949)
136)	MA	<i>Sphegina clunipes</i> (Fallén, 1816)	Bergherbos (1994, 1999, 2000, 2001) op <i>Umbellifera</i> , perzikkruid (<i>Persicaria maculosa</i>) en fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>)
137)	Z	<i>Sphegina elegans</i> Schummel, 1843	Bergherbos (1999) op <i>Umbellifera</i> .
138)	ZA	<i>Syrirta pipiens</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1999, 2001, 2002), Didam (1999, 2001, 2002), Millingen (1987), Lobith (1997), Zeddarn (1983)
139)	Z	<i>Syrphus nitidifrons</i> Becker, 1921	Bergherbos (1999, 2001, 2002) op fluitenkruid (<i>Anthriscus sylvestris</i>), bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>)
140)	ZA	<i>Syrphus ribesii</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1997, 1999, 2001, 2002) o.a. op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Didam (1998, 1999, 2001, 2002), Doetinchem (1974), Lobith (1997), Millingen (1997), Tolkamer (1997), Zeddarn (1983)
141)	A	<i>Syrphus torvus</i> Osten Sacken, 1875	Bergherbos (1991, 1997, 1999, 2000, 2002, 2003) o.a. op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Didam (2000), s'Heerenbergh (1982), Montferland (1968)
142)	ZA	<i>Syrphus vitripennis</i> Meigen, 1822	Babberich (1999), Bergherbos (1998, 1999, 2000, 2001) o.a. op bloeiende wilg (<i>Salix sp.</i>), Didam (1990, 1997), Montferland (1967, 1977), Terborg (1998), Zeddarn (1983)
143)	MA	<i>Temnostoma bombylans</i> (Fabricius, 1805)	Didam (1999, 2000, 2001, 2002)
144)	UZ	<i>Trichopsomyia joratensis</i> Goeldlin de Tiefenau, 1997	Bergherbos (2000, 2001)
145)	VZ	<i>Triglyphus primus</i> Loew, 1890	Bergherbos (2000, 2001), Doetinchem (1968)
146)	A	<i>Tropidia scita</i> (Harris, 1780)	Babberich (1999), Pannerden (1994)
147)	VA	<i>Volucella bombylans</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1999, 2001, 2002), Didam (1998, 2000, 2001, 2002)
148)	A	<i>Volucella pellucens</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1998, 1999, 2000, 2001) op munt (<i>Mentha sp.</i>) en <i>Umbellifera</i> , Didam (1991, 1999, 2000, 2001), Doetinchem (1997), Montferland (1966, 1980)
149)	MA	<i>Volucella zonaria</i> (Poda, 1761)	Babberich (1999), Didam (1998) op <i>Umbellifera</i> .
150)	MA	<i>Xanthandrus comtus</i> (Harris, 1780)	Bergherbos (1991, 2000, 2001, 2002) op <i>Umbellifera</i> en margriet (<i>Leucanthemum vulgare</i>), Montferland (1977)
151)	VA	<i>Xanthogramma pedissequum</i> (Harris, 1780)	Babberich (1979), Bergherbos (1997, 1998, 2000), Didam (2000) op pastinaak (<i>Pastinaca sativa</i>), Herwen (2000), Lobith (1997)
152)	A	<i>Xylota segnis</i> (Linnaeus, 1758)	Babberich (1999), Bergherbos (1998, 1999, 2000, 2001, 2002), Bingerden (1989, 1991), Didam (1943, 1983, 1984, 1990, 1998, 2001, 2002), Zeddarn (1983, 1991)
153)	MA	<i>Xylota sylvarum</i> (Linnaeus, 1758)	Bergherbos (1998, 1999), Bingerden (1988), Didam (1980, 1997, 1998, 1999, 2001)
154)	VZ	<i>Xylota tarda</i> Meigen, 1822	Bingerden (1991)
155)	Z	<i>Xylota xanthocnema</i> Collin, 1939	Bergherbos (1997, 2000), Didam (1984)

Toelichting op de zeldzame tot uiterst zeldzame soorten uit deze lijst:

***Brachyopa panzeri* Goffe, 1945**

Deze zweefvliegen lijken eerder op (beetje kale) drekvliegen (*Scathophagidae*) dan op een typische zweefvlieg.

Pas als je de soorten eens gevangen hebt en dus een zoekbeeld ontwikkelt, zijn ze makkelijker te vinden.

De larven van dit genus leven in uitvloeiend sap van loofbomen, de adulten zijn ook te vinden bij bomen die bloeden (ook naaldhout). Een soort uit oude loofbossen, die vooral gevonden is in Zuid-Limburg en in het oosten van Nederland, maar zeer zeldzaam. Meer een soort van berggebieden, die volgens de literatuur aan te treffen is op bergvlier (*Sambucus sp.*).

Zelf vond ik ze op bloedende boomstompen in een gedeelte van het Bergherbos waar in het vroege voorjaar de (naald)bomen gekapt waren (1999), en op de bloeiwijzen van Wilg (*Salix sp.*) en Fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*). De soort is aan te treffen in eind april, mei en juni.

***Callicera fagesii* Guérin-Méneville 1844**

Een uiterst zeldzame soort, af en toe op bloemen aan te treffen. Zo ving ik in 2001 een mannetje op Fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*) in het Bergherbos. Eerder had ik hier in 1999 ook al een vrouwtje gevangen. Larven nog niet bekend, wel wordt verondersteld dat ze, zoals andere soorten in dit genus, in vochtige rotholen in bomen leven. Bij deze soort misschien een voorkeur voor vochtminnende bomen zoals populier, es en els. De adulten zijn te vinden van half april tot

eind juni, meestal worden mannetjes gevonden, die opvallen door hun territoriaal gedrag. (Renema en Wakkie 2001). De soort lijkt niet speciaal gebonden aan oude bossen.

Cheilisia caerulescens (Meigen, 1822)

Een erg zeldzame soort, oorspronkelijk uit de bergen, die pas eind jaren '80 voor het eerst in Nederland is gevonden. Vaak uit tuinen gemeld. Larven zijn bekend uit klein hoefblad (*Tussilago farfara*), guldenroede (*Solidago sp.*), nagelkruid (*Geum urbanum*) en melkdistel (*Sonchus sp.*) (NJN, 1998).

Zelf ving ik in 1996 een vrouwtje op een schermbloem (*Umbellifera*) in Didam, en in 1999 een vrouwtje op een Paardebloem (*Taraxacum sp.*) in het Bergherbos. De soort lijkt zich nog steeds uit te breiden in Nederland.

Cheilisia psilophthalma Becker, 1894

Een zeldzame soort, die lange tijd verward is met een andere soort die in Nederland voorkomt (*C. urbana*).

Pas sinds kort is het een duidelijk te onderscheiden soort geworden die ook in Nederland voorkomt. De soort wordt gevonden op de binnenlandse zandgronden, en ook in de duinen en Zuid-Limburg (Reemer & Smit, 2001).

Volwassen beestjes zijn te vinden op wilgekatjes (*Salix sp.*) in april en mei.

Criorhina ranunculi (Panzer, 1804)

Een zeldzame soort uit oude loofbossen, waarvan de larven leven in rot hout van loofbomen. Vroeger vrijwel alleen bekend uit Zuid-Limburg, tegenwoordig ook bekend van andere plekken, o.a. uit het Bergherbos en Didam. Deze populatie in Didam, die ik al enige jaren daar aantref, is echter te vinden in een vrij kleine bosschage langs een snelweg, dus niet bepaald een oud loofbos! Wel is het vochtig met veel dood hout.

Alle andere *Criorhina* soorten zijn hier ook te vinden! De soort vliegt in april en mei, en ze bezoeken bloemen van onder andere meidoorn (*Crataegus sp.*) en *Prunus sp.* Zelf ving ik ze ook op bloeiende wilg (*Salix sp.*) in het Bergherbos (2000).

Dasysyrphus pauxillus (Williston, 1887)

Een zeldzaam beestje, de kleinste soort uit dit genus, waarvan ik in 2001 een mannetje gevangen heb in het Bergherbos, en een vrouwtje uit hetzelfde gebied in 2002. Beide zijn aangetroffen op bloeiende wilg (*Salix sp.*).

Het biotoop van deze soort heeft waarschijnlijk te maken met dennenbos, maar dat is nog niet zo heel duidelijk.

De larve is ook onbekend.

Eriozona syrphoides (Fallén, 1817)

Een opvallende en zeldzame zweefvlieg, die op een hommelt lijkt met vlekken in de vleugel. Hierdoor vrijwel niet te verwarren met andere soorten. De soort komt meestal voor in uitgestrekte bossen, maar ik heb ook een exemplaar gevangen in Didam in een vrij kleine bosschage langs een snelweg. Dit is ongeveer 8 km verwijderd van het Bergherbos, waar ik de soort vaker gevonden heb, dus misschien is het af en toe een trekker? De larven leven van bladluizen op naaldbomen.

De soort is te vinden in mei/ juni en augustus, de volwassen beestjes vliegen op schermbloemen (*Umbellifera*), zo ook het diertje dat ik ving in Didam.

Eupeodes nielseni (Dusek & Láška, 1976)

Een zeldzame vlieg, meestal te vinden op de arme zandgronden waar hij te vinden is op kruipwilg (*Salix sp.*). De soort is niet zo heel makkelijk te herkennen, maar ziet er nogal zwartig uit omdat de vlekken op het achterlijf eindigen voor de zijnaad. De larven leven van bladluizen op dennenbomen, en de volwassen vliegen zijn vooral in het voorjaar (april, mei, juni) te vinden. Het exemplaar dat ik ving in het Bergherbos was een vrouwtje, en ze zat op bloeiende wilg (*Salix sp.*).

Neocnemodon latitarsis (Egger, 1865)

De vliegjes van dit genus zijn klein en zwart, en lijken meestal niet echt op een typische zweefvlieg.

Alleen de mannetjes zijn met zekerheid te determineren, dit m.b.v. genitaalonderzoek.

De vliegjes gedragen zich meestal ook nog eens zeer onopvallend, en blijven meestal redelijk dicht bij de grond of in de vegetatie. Ze zijn niet al te vaak te vinden op bloemen, maar ik heb wel enkele beestjes van dit genus gevonden op bloeiende wilg (*Salix sp.*). De 3 mannetjes *N. latitarsis* die ik gevangen heb in het Bergherbos zaten allemaal te zonnen op bladeren.

Paragus finitimus Goeldlin de Tiefenau, 1971

Uiterst zeldzaam beestje, waarvan een vangst in Doetinchem in 1899 (!) geregistreerd staat, die echter neergezet wordt als 'niet zekere determinatie'. De meeste soorten van het geslacht *Paragus* zijn warmteminnend, deze soort is dat echter nauwelijks, ze is ook te vinden in Denemarken en Polen. De soort vliegt in Nederland in juni en juli.

Platycheirus ambiguus (Fallén, 1817)

Een zeldzaam beestje, word misschien ook minder vaak gevonden vanwege zijn gelijkenis met een zeer algemene soort (*P. albimanus*). Wijfjes zijn minder vaak te vinden als de mannetjes, misschien doordat de mannetjes zich meestal iets opvallender gedragen door te zweven bij bloeiende bomen als bv sleedoorn

(*Prunus spinosa*), soms op aanzienlijke hoogte. De volwassen vliegjes zijn te vinden van maart tot juni. De larven eten bladluizen die in (fruit)bomen en in de strooisellaag leven. Het mannetje dat ik ving in Didam zat op de bloesem van een *Prunus sp.* op ongeveer 3 meter hoogte.

Platycheirus discimanus (Loew, 1871)

Zeldzaam, en ook deze soort lijkt weer op die hele algemene soort (*P. albimanus*), zodat hierdoor ook de vindbaarheid van het beestje belemmerd wordt. De dieren vliegen in de maanden april en mei; in Nederland eigenlijk alleen aan de rand van de Veluwe, de Utrechtse heuvelrug, enkele Brabantse zandgronden en in Limburg. De volwassen beestjes vliegen meestal op de mannelijke bloeiwijzen van wilg (*Salix sp.*) die wordt aangetroffen in de buurt van heide-achtige terreinen. Ook de vangsten in het Bergherbos in 1999 waren inderdaad van bloeiende wilg (*Salix sp.*) aan de rand van een open terrein met enige verspreid staande heide (*Calluna vulgaris*).

Scaeva dignota (Rondani, 1857)

In Nederland pas kort geleden voor het eerst gevangen en dan ook uiterst zeldzaam, wel is de soort later ook in ouder Nederlands materiaal teruggevonden. Het is een zuidelijke soort, die vrijwel zeker alleen in Nederland terechtkomt als trekker. De eerste vondsten werden gedaan op licht! (NJV 1998) Zelf ving ik in het Bergherbos de soort op bloeiende wilg (*Salix sp.*), eind april 2002. Het herkennen van deze soort is echter niet zo makkelijk, door zijn gelijkenis met een algemene soort! (*S. selenitica*)

Sphaerophoria virgata Goeldlin de Tiefenau, 1974

Een vliegje uit een genus waarvan vrijwel alleen de mannetjes goed te determineren zijn, op grond van de bouw van hun genitaliën. Deze soort is één van de zeldzaamste uit dit genus in Nederland. De soort vliegt meestal in heide en veengebieden, van ongeveer half april tot eind augustus. De hier genoteerde waarneming is een heel oude uit 1949 in Doetinchem, verdere waarnemingen uit het besproken gebied zijn er op dit moment niet.

Sphegina elegans Schummel, 1843

Een beestje dat graag vliegt in bronbossen, waarbij ze dan schermbloemen bezoekt op schaduwrijke plaatsen, meestal langs beken. Vaak niet zo makkelijk te vinden, ze gedragen zich heel onopvallend. De larven leven in rottend houtmolm, bv onder boomschors, de adulten zijn te vinden van ongeveer eind april tot begin september. Ik ving een vrouwtje in juli 1999 in het Bergherbos, op een schermbloemige.

Syrphus nitidifrons Becker, 1921

Een niet typische soort van het genus *Syrphus*, die meer lijkt op een beestje uit een ander genus (*Parasyrphus sp.*) De soort is in Nederland pas bekend uit de tweede helft van afgelopen eeuw, en dan hoofdzakelijk van de Veluwe en de Utrechtse heuvelrug. Hier vliegt het beestje in droge voedselarme bossen van april tot juni. De larven leven net als de andere soorten uit het genus van bladluizen. In het Bergherbos is de soort niet zeldzaam, ik heb haar verzameld in 1999, 2001 en 2002, onder andere op Wilg (*Salix sp.*) en Fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*).

Trichopsomyia joratensis Goeldlin de Tiefenau, 1997

Weer een uiterst zeldzame soort die eigenlijk in het veld slecht te herkennen is. Het zijn zwarte vliegjes die veel lijken op een ander genus (*Pipiza sp.*) Deze soort is de grootste soort van dit genus in Nederland, maar er zijn slechts enkele vrouwtjes en een mannetje bekend. De vliegen zijn te vinden in mei en juni. Zelf ving ik een vrouwtje dat zich zat te zonnen op een blad in het Bergherbos, en wel in juni 2000.

Xylota xanthocnema Collin, 1939

Behoort tot een groep van zweefvliegen die weinig of niet op bloemen te vinden zijn, wel lopend op bladeren waarbij ze een beetje op sluipwespen lijken. Deze soort is te vinden op zandgronden en in Zuid-Limburg, meestal in wat drogere (eiken)bossen. De waarnemingen komen bijna allemaal bij de oostgrens vandaan. De vliegen zijn te vinden van eind mei tot ongeveer september. Ik heb de soort in juli 1997 en in augustus 2000 in het Bergherbos gevangen, langs de verbindingsweg tussen Zeddam en Beek.

Conclusies en/of opmerkingen

Het besproken gedeelte van de Achterhoek heeft een rijke fauna aan zweefvliegen, mede veroorzaakt door een grote verscheidenheid aan beschikbare biotopen. Dit strekt zich uit van de uiterwaarden bij de Rijn (Millingen, Pannerden) tot de bossen bij Doetinchem. Middelpunt in dit gebied is het Bergherbos, een oud gemengd (bron)bos met ook bestanden van grote beuken en eiken, evenals naaldbomen. Verder zijn er open stukken die begroeid zijn met brem (*Cytisus scoparius*), wilg (*Salix sp.*) en soms een beetje heide (*Calluna vulgaris*), en het gebied is ook nog in enige mate heuvelachtig (bv met de Hettenheuvel). Dit alles zorgt voor een grote verscheidenheid aan zowel flora en fauna, wat zich onder andere uit in het grote aantal soorten zweefvliegen en andere insecten. Het is zeer wenselijk een beheer te voeren dat er voor zorgt dat

deze diversiteit in biotopen behouden blijft om ook de diversiteit van de flora en fauna te waarborgen. Te denken valt hierbij aan het laten liggen van dood hout, het open houden van de aanwezige open gebieden (snoei, houtkap) en het behoud van heide en open zand. De auteur zal ook de komende jaren het gebied blijven monitoren om te zien of er veranderingen in de soortensamenstelling optreden en of er nog steeds nieuwe soorten opduiken, vooral in het Bergherbos.

Literatuur

LITERATUUR.

Beuk, P.L.Th. (ed.), 2002. Checklist of the Diptera of the Netherlands. KNNV Uitgeverij, Utrecht 2002.

Goot, V.S. van der, 1989. Zweefvliegen. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

NJN 1998. Voorlopige atlas van de Nederlandse zweefvliegen (Syrphidae) - EIS Nederland, Leiden en NJN, 's-Graveland.

Pennards, G. 1999. Interessante vangsten van zweefvliegen uit de afgelopen jaren. - De Vliegenmepper 8 (1): 1-3

Pennards, G. 2000. Interessante vangsten van zweefvliegen in 1999. - Zweefvliegennieuwsbrief (2): 6-9.

Reemer, M. 2000. Zweefvliegen veldgids (Diptera, Syrphidae) - Jeugdbondsuitgeverij 2000

Reemer, M., & J. Smit, 2001. De zweefvlieg *Cheilosia psilophthalma*, een dubbelganger van *Cheilosia urbana*, nieuw voor Nederland (Diptera: Syrphidae). - *Nederlandse Faunistische Mededelingen* 14: 13-17.

Renema, W., Wakkie, B. 2001. Het zweefvliegengenus *Callicera* in Nederland en België (Diptera, Syrphidae) *Nederlandse Faunistische Mededelingen* 14: 1-12.

Tax, M.H., 1989. Atlas van de Nederlandse Dagvlinders. Vlinderstichting, Wageningen en Natuurmonumenten, 's-Graveland.

Verlinden, L., 1991. Zweefvliegen (Syrphidae). Fauna van België, Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, Brussel.

Adres van de auteur

Thorbeckestraat 38, 6702 BS Wageningen.
e-mail: gerard_pennards@hotmail.com

Activiteiten Sectie Diptera: Verslag Dipteradag 25 januari 2003

Aanwezig: Bob van Aartsen, Bart Achterkamp, Aat Barendregt (vz.), Paul Beuk, Louis Boumans, Alexan der Deelman, Cees Gielis, Jeanette Hoornenborg, Hans Huibregts, Herman de Jong, Yde Jongema, Liane Lankreijer, Laurens van der Leij, Pjotr Oosterbroek, Gerard Pennards, Menno Reemer, Willem Renema, Nico Schonewille, Marieke Schouten, Liekele Sijstermans, John Smit, Wouter van Steenis, Jens-Hermann Stuke, Mark van Veen, Jan Velterop, Theo Zeegers (secr.), Jan-Willem van Zuijlen.

Afgemeld: Jaap van der Linden, André van Eck

Opening

Aat Barendregt opent om 10.30 uur de bijeenkomst.

Voordracht Marieke Schouten

Onderwerp: Ruimtelijke patronen van diversiteit in Nederland, met speciale toepassing op de familie Asilidae.

Naamlijst Nederlandse Diptera

De naamlijst is dus nu echt af !! Officiële presentatie zal plaatsvinden op de wintervergadering.

De kosten bedragen 11,75 euro en de naamlijst bevat 50 % meer soorten dan de 1939-lijst: bijna 5000 inheemse soorten !

Hoe gaat het nu verder ?

Herman en Paul vormen de commissie supplementen. Zij berichten over de voortgang van hun werkzaamheden via de Vliegenmepper. Paul werkt aan een nieuwe ORDE-lijst.

Familietabel

Vorige KNNV-tabel is uit 1981 (auteur: Pjotr Oosterbroek).

Pjotr, Herman, Liekele en Ben vormen de redactie voor een nieuwe tabel.

Er is voor gekozen om de tabel nu te beperken tot noordwest-Europa.

Er is een testversie voor de Calyptratae.

Men beoogt het project in 2003 af te ronden.

Korte bijdragen

Hans Huibregts: vraag van archeoloog: blauwe verf is gebruikt om vliegen te weren.

Het verhaal is bij velen bekend, maar er zijn weinig concrete bronnen.

Twee mogelijk interessante onderzoekers zijn Klaus Lunau (Dusseldorf) en Doekele Stavenga (Groningen). Bij de laatste deed Renate Smallegange onderzoek naar aantrekking van *Musca* door kleuren en geuren.

Wouter van Steenis:

In het Zweefvliegenproject stond 2002 in het kader van het Witte-gebieden actieplan: 166 witte hokken bezocht. Databestand wordt 1 april voor de atlas afgesloten.

Cees Gielis:

Er komt een wereldcatalogus Pterophoridae met overzicht van parasietvliegen.

Als er nog gegevens hierover bekend zijn, gaarne naar Cees.

Herman de Jong:

Entomologische Berichten is zeer geïnteresseerd om korte waarnemingen te publiceren. Een paar regels tekst kan al volstaan. Illustratie kan er bij.

Liekele Sijstermans:

Nieuwe sluipvlieg uit Zuid-Limburg uit de groep van wantsenparasieten: *Brullaea ocypteroidea*. Weer een zuidelijke soort die ons land bereikt!

Jan-Willem van Zuijlen:

In de Kaaistoep bij Tilburg 3 (grote) raamvallen geplaatst, hetgeen nu al een vliegje met vlekjes op de vleugels nieuw voor NL opleverde: *Chymomyza amoena* (Loew) ingevoerd vanuit de VS. Zit in allerlei boomvruchten. De soort is in Centraal-Europa zwaar ingeburgerd rond boomgaarden en boomkwekerijen. Het is een secundaire vreter.

Alexander Deelman:

Hoe groot is een zwarte Hertingval? Antwoord: Zo groot als een malaiseval, manshoog.

Hans Huibregts:

Larven verzameld uit winterlijken bleken Heleomyzidae. Er werden in het veld ook imagines gevangen uit het genus *Neoleria*. Dit genus blijkt voor een deel gespecialiseerd in de koude tijd (winter). In Brabant zijn soortgelijke beesten van een dode vos gevonden. Ruud van der Weele schijnt ze ook gevonden te hebben, in

Hongarije.

Bestuurszaken

Financiën: na de contributieverhoging draait de sectie weer meer dan kostendekkend.

De prognose is dat het jaarsaldo iets zal toenemen. We kunnen hiermee dus vermoedelijk enige jaren vooruit.

De secretaris stelt voor korte mededelingen zo veel mogelijk per email te verspreiden: sneller en goedkoper. Dit voorstel vindt algemene instemming. Vanaf nu worden convocaties ed. dus uitsluitend per post verzonden naar mensen die geen email hebben of wensen te ontvangen.

Redactie Vliegenmepper: veel dank en speciale dank aan Pjotr voor zijn rubriek 'literatuur'.

Pjotr krijgt graag input voor zijn rubriek.

Er is nu nog geen kopij voor het volgende nummer. Er liggen wel oude toezeggingen. Volgende nummer verschijnt begin mei, artikelen begin april uiterlijk binnen.

De redactie denkt nog steeds na over het digitaliseren van de oude nummers.

Paul neemt contact op met Oscar Vorst over het actualiseren van de websites.

Emailsysteem wordt overgenomen.

Convocaties ook op de website tzt.

Diptera-weekend 2003

23-25 mei 2003

Stand van zaken:

Vergunning Kroondomeinen is gelukt.

Voorwaarde: iedere deelnemer moet zich individueel aanmelden.

Kampeerboerderij bij Vaassen (Bosgoed) voor 30-40 personen.

Aanmelden bij André / Laurens.

Bob: zeer goed stuk ten zuiden van het Aardhuis (ten westen van Apeldoorn) tot en met de Asselse heide. Daar is men ook bezig met het omvormen van monotone loofbossen naar interessantere bossen.

Bronnen liggen oa. in de paleistuin van het Loo, daar hebben we ook vergunning voor.

Planning 2004

14-15 mei 2004 (weekend voor Hemelvaart)

Eerste keuze Goeree, alternatieven Beetsterzwaag en Zuid-Limburg.

Jens-Herman gaat de mogelijkheden van een gemeenschappelijke veldexcursie in 2005.

24 januari 2004 weer in ZMA: zaal open 10.00 uur, 11.00 eerste lezing (dus 1 uur intro).

Theo Zeegers

Samenstelling: Pjotr Oosterbroek

ALGEMEEN

Bährmann, R. 2002. Zweiflügler (Diptera) an Baumstämmen: Weiden (*Salix*) und Pappeln (*Populus*). - *Studia Dipterologica* 9: 139-163. [Behandelt 44 families].

Beuk, P.L.Th. (ed.). 2002. Checklist of the Diptera of the Netherlands. - KNNV Uitgeverij, Utrecht: 1-448.

Carles-Tolra, M. (ed.). 2002. Catalogo de los Diptera de Espana, Portugal y Andorra. - *Monografias Sociedad Entomologica Aragonesa* 8: 1-323.

Collins, K.P. & Wiegmann, B.M. 2002. Phylogenetic relationships of the lower Cyclorrhapha (Diptera : Brachycera) based on 28S rDNA sequences. - *Insect Systematics and Evolution* 33: 445-456.

Courtney, G.W. 2002. Phylogenetic relationships of nematocerous Diptera: synopsis of recent hypotheses. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 41.

Hovemeyer, K. & Schauerer, J. 2003. Succession of Diptera on dead beech wood: A 10-year study. - *Pedobiologia* 47: 61-75,

Jong, H. de & Aartsen, B. van. 2002. Volkert Simon van der Goot 23 September 1928 - 31 August 2001. - *Studia Dipterologica* 9: 355-364.

Krzeminski, W. 2002. Origin and main evolutionary lineages of the Diptera, fossil evidence. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 124.

Pape, T.; Jong, H. de & Michelsen, V. 2002. Fauna Europaea, the Diptera component. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 185.

Papp, L. (ed.). 2001. Checklist of the Diptera-in Hungary. Hungarian Natural History Museum, Budapest: 1-550.

Petersen, F.T. & Meier, R. 2002. Assessing species richness of Diptera using museum collections. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 189.

Wagner, R. 2002. The Diptera fauna of a Central European mountain stream. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 256.

Wiegmann, B.M. et al. 2002. Genes, fossils-and morphology: combined data analysis and a revised time scale for higher-level phylogeny of the Brachycera. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract

Volume: 264.

Yeates, D. et al. 2002. An interactive key to fly families: from Australia to the world. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 272.

ACROCERIDAE

Winterton, S.L. et al. 2002. Phylogeny of the small headed-flies (Diptera: Acroceridae) using multiple molecular markers. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 265.

AGROMYZIDAE

Dempewolf, M. 2002. A CD-ROM on Agromyzidae of economic significance. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 52.

Dempewolf, M. 2002. The phylogeny of Agromyzidae inferred from morphological characters. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 53.

ANISOPODIDAE

Krivosheina, N.P. & Menzel, A.F. 2002. The morphology of females of the xylo-mycetophilous species of the genus *Sylvicola* Harris (Diptera: Anisopodidae). - *Entomologicheskoe Obozrenie* 81: 424-438 (Russisch met Engelse samenvatting).

ASILIDAE

Dikow, T. & Geller-Grimm, F. 2002. Asilidae data - base - content, structure, and accessibility. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 56.

Majer, J. 2001. Contribution to the Asilidae fauna of Hungary (Diptera). - *Folia Entomologica Hungarica* 62: 263-273.

Maldès, J.M. 2002. Deux Asilides nouveaux pour la fauna de France: *Eriopogon jubatus* Becker, 1906, et *Eremisca decipiens* (Wiedemann, 1820) (Dipt., Asilidae Stenopogoninae et Asilinae). - *Bulletin de la Société Entomologique de France* 107: 501-502.

Tomasovic, G. & Carrières, E. 2003. Huit espèces d'Asilidae (Diptera, Brachycera) nouvelles pour le Luxembourg. - *Bulletin de la Société des Naturalistes Luxembourgeois* 103: 73-77.

ASTEIIDAE

Freidberg, A. 2002. Recent advances in the study of the Asteiidae. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 73.

BIBIONIDAE

Fitzgerald, S.J. 2002. A phylogenetic analysis of Bibionidae. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 69.

CALLIPHORIDAE

Hutchinson, R.A. 2002. Daily activity and seasonal abundance of blowflies (Diptera: Calliphoridae) at an urban and rural site in south-east England. - *Studia Dipterologica* 9: 129-137.

Stevens, J.R. 2002. The evolution of ectoparasitism in calliphorid blowflies. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 225.

CECIDOMYIIDAE

Harris, M.O. et al. 2003. Grasses and Gall Midges: Plant defense and insect adaptation. - *Annual Review of Entomology* 48: 549-577.

CHAOBORIDAE

Saether, O.A. 2002. Insecta: Diptera: Chaoboridae. Süßwasserfauna von Mitteleuropa 21(10): 1-38.

CHIRONOMIDAE

Gilka, W. 2002. Tanytarsini (Diptera: Chironomidae) of Poland, a faunistic review. - *Polskie Pismo Entomologiczne* 71: 415-428.

Langton, P.H. 2002. A preliminary survey of the non-biting midges (Diptera: Chironomidae) of Northern Ireland. - *Bulletin of the Irish Biogeographical Society*.

Tempelman, D. 2002. Verspreiding en ecologie van de dansmug *Glyptotendipes ospeli* in Nederland (Diptera: Chironomidae). - *Nederlandse Faunistische Mededelingen* 17: 19-31.

CHLOROPIDAE

Grochowska, M. 2002. Remarks on morphology of immature stages, biology and life-cycle of *Calamoncosis aprica* (Meigen, 1830) (Diptera, Chloropidae). - *Deutsche Entomologische Zeitschrift* 49: 279-290.

Wheeler, T.A. 2002. Why are there so many genera of Chloropidae. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 261.

CLUSIIDAE

Drees, M. 2002. Nachweis von *Clusiodes gentilis* (Diptera: Clusiidae) in Westfalen. *Decheniana* 155: 113.

COELOPIDAE

Meier, R. & Wiegmann, B.M. 2002. A phylogenetic analysis of Coelopidae (Diptera) based on morphological and DNA sequence data. - *Molecular Phylogenetics and Evolution* 25: 393-407.

CONOPIDAE

Schneider, M.A. 2002. New concepts of Conopinae (Diptera: Conopidae). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 213.

Stuke, J.-H. 2002. A new species of *Sicus* from Central Europe (Diptera: Conopidae). - *Mitteilungen der Schweizerischen Entomologischen Gesellschaft* 75: 245-252.

CULICIDAE

Krzywinski, J. & Besansky, N.J. 2003. Molecular systematics of Anopheles. - *Annual Review of Entomology* 48: 111-139.

Smith, L. et al. 2003. Morphological and molecular characterization of *Anopheles (Anopheles) maculipennis* Meigen, type species of the genus and nominotypical member of the *Maculipennis* Complex. - *Systematic Entomology* 28: 39-55.

DIOPSIDAE

Földvári, M. & Meier, R. 2002. On the natural history and all life-history stages of the only European stalk-eyed fly, *Sphyracephala europaea* Papp et Földvári (Diptera: Diopsidae). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 71.

DOLICHOPODIDAE

Brooks, S.E. 2002. Cladistic relationships of the subfamily Dolichopodinae (Dolichopodidae). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 28.

Grihanov, I., 2002. A check list of Swedish Dolichopodidae (Diptera). - *Entomologisk Tidskrift* 123: 119-130.

Pollet, M.A.A. & Grootaert, P. 2002. An overview of recent ecological research on Dolichopodidae in Flanders (Belgium). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 192.

Pollet, M.A.A. & Pape, T. 2002. Databasing European Dolichopodidae (Diptera) in the frame of Fauna Europaea. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 195.

Vilks, K. 2002. Die Langbeinfliegen (Diptera, Dolichopodidae) der Sammlung von Benjamin August Gimmerthal. - *Latvijas Entomologs* 39: 4-7.

DROSOPHILIDAE

Bächli, G. et al. 2002. Four new species of West Palaearctic Drosophilidae (Diptera). - *Mitteilungen der Schweizerischen Entomologischen Gesellschaft* 75: 299-333.

DRYOMYZIDAE

Sueyoshi, M. 2002. Phylogeny of Dryomyzidae (Acalyptrata). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 231.

EMPIDOIDEA

Collins, K.P. & Wiegmann, B.M. 2002. Phylogenetic relationships and placement of the Empidoidea (Diptera : Brachycera) based on 28S rDNA and EF-1 alpha sequences. - Insect Systematics and Evolution 33: 421-444.

EMPIDIDAE

Daugeron, C. & Chvala, M. 2002. First record of the subgenus *Planempis* in the West Palaearctic (Diptera: Empididae: Empidinae). - *Studia Dipterologica* 9: 243-247.

Daugeron, C. et al. 2002. Phylogenetic relationships within the Empidinae (Empididae). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 47.

Dzhambazov, B. & Teneva, I. 2002. Die Bedeutung von *Empis* (*Leptempis*) *meridionalis* Meigen (Diptera, Empididae) als Bestäuber. - *Studia Dipterologica* 9: 165-170.

HELEOMYZIDAE

Weele, R. van der. 2001. *Pseudoleria* Garret, 1908, a heleomyzid fly genus new to the Palearctic Region (Diptera: Heleomyzidae). - *Folia Entomologica Hungarica* 62: 414.

LONCHOPTERIDAE

Vaillant, F. 2002. Insecta: Diptera: Lonchopteridae. Süßwasserfauna von Mitteleuropa 21(22): 1-14.

MILICHIIDAE

Brake, I. & Freidberg, A. 2002. A new look at the Milichiidae, and a revision of *Litometopa* Sabrosky (Diptera, Schizophora). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 26.

MUSCIDAE

Pont A.C. & Carvalho, C.J.B. de. 2002. A cladistic analysis of the Muscidae: first results and problems. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 196.

Rozkosny, R. et al. 2002. Biogeography of Central European Muscidae (Diptera). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 206.

OPOMYZIDAE

Zuijlen, J.W. van et al. 2002. *Opomyza* Fallén, 1820 (Insecta, Diptera): proposed conservation of usage by designation of a neotype for its type species *Musca germinationis* Linnaeus, 1758. - *Bulletin of Zoological Nomenclature* 59: 269-272.

PALLOPTERIDAE

Merz, B. 2002. A world catalogue of Pallopteridae (Diptera). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 155.

PHORIDAE

Prescher, S. et al. 2002. Scuttle flies (Diptera, Phoridae) in *Castanea sativa* forests in the southern Alps (Ticino, Switzerland), with thirteen species new to Switzerland. - *Mitteilungen der Schweizerischen Entomologischen Gesellschaft* 75: 289-298.

PSYCHODIDAE

Wagner, R. 2002. The position of the subfamily Bruchomyiinae in the family Psychodidae. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 255.

RHAGIONIDAE

Hibbs, P. 2002. Phylogeny of the Rhagionidae sensu lato inferred from molecular and morphological evidence. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 101.

SARCOPHAGIDAE

Kara, K. & Pape, T. 2002. Check list of Turkish Sarcophagidae (Insecta, Diptera) with new records. - *Deutsche Entomologische Zeitschrift* 49: 291-295.

Pape, T. 2002. Name bearing types of Sarcophagidae (Diptera) in Museo Civico di Storia Naturale "Giacomo Doria", Genova, described by C. Rondani, E. Corti and E. Séguy. - *Studia Dipterologica* 9: 343-348.

SCATOPSIDAE

Haenni, J.-P. 2002. The Scatopsidae of the Canary Islands (Diptera). - *Studia Dipterologica* 9: 203-211.

Krivosheina, N.P. 2002. A review of Palearctic species of the genus *Ectaetia* Enderlein, 1912 (Diptera: Scatopsidae) with descriptions of new species. - *Entomologicheskoe Obozrenie* 81: 726-736 (Russisch met Engelse samenvatting).

SCIARIDAE

Vilkamaa, P. & Hippa, H. 2002. The main clades of the Sciaridae (Diptera). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 252.

SCIOMYZIDAE

Rozkosny, R. 2002. Insecta: Diptera: Sciomyzidae. Süßwasserfauna von Mitteleuropa 21(23): 15-122.

SIMULIIDAE

Werner, D. 2002. Dipterous predators of Blackflies (Simuliidae). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 260.

SPHAEROCERIDAE

Kuznetzova, N. & Kuznetsov, S. 2002. The main clades of the Sphaeroceridae (Diptera). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 127.

STRATIOMYIDAE

Rozkosny, R. 2000. Insecta: Diptera: Stratiomyidae. Süßwasserfauna von Mitteleuropa 21(18): 1-110.

SYRPHIDAE

Diesing, P. 2002. Aussehen und 'aggressives' Verhalten der Schwebfliege *Eristalis tenax* L. Mimicry oder Folge konvergenter Entwicklung? - Beiträge zur Naturkunde Niedersachsens 55: 123-124.

Hippa, H. & Gunilla, S. 2002. Phylogeny of Syrphinae (Diptera, Syrphidae) on the basis of morphological and molecular characters. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 102.

Kormann, K. 2002. Schwebfliegen und Blasenkopffliegen Mitteleuropas. - Fauna Naturführer 1: 1-270.

Kuznetsov, S. & Kuznetzova, N. 2002. Towards a phylogenetic classification of the Syrphidae (Diptera). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 127.

Reemer, M. 2002. Lena's wimperzweefvlieg *Dasysyrphus lenensis* in Nederland (Diptera: Syrphidae). - Nederlandse Faunistische Mededelingen 17: 13-18.

Stahls, G. & Hippa, H. 2002. Multiple data sets and syrphids phylogenetics. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 224.

Stuke, J.-H. & Carstensen, L.B. 2002. Die Biologie und Morphologie der dritten Larvenstadien von vier mitteleuropäischen Cheilosia-Arten. - Beiträge zur Entomologie 52: 283-307.

Vanhaelen, N.; Gaspar, C. & Francis, F.-2002. Influence of prey host plant on a generalist aphidophagous predator: *Episyrphus balteatus* (Diptera : Syrphidae). - European Journal of Entomology 99: 561-564.

TABANIDAE

Kniepert, F.-W. 2000. Insecta: Diptera: Tabanidae. Süßwasserfauna von Mitteleuropa 21(19): 111-204.

Martins-Neto, R.G. 2003. The fossil tabanids (Diptera Tabanidae): When they began to appreciate warm blood and when they began transmit diseases? - Memorias do Instituto Oswaldo Cruz 98: 29-34.

TACHINIDAE

O'Hara, J.E. 2002. Advances in the phylogenetics of the Tachininae (Tachinidae). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 177.

Stireman, J.O. III. 2002. Phylogenetic relationships of tachinid flies in subfamily Exoristinae (Tachinidae: Diptera) based on 28S rDNA and elongation factor-1a. - Systematic Entomology 27: 409-435.

TEPHRITIDAE

Meyer, M. de. 2002. Cladistic analysis of the genus *Ceratitis* MacLeay (Diptera, Tephritidae). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 51.

Kinkorová, J. 2002. Different female ovipositing strategies in species of Tephritidae (Diptera) in *Centaurea scabiosa* (Asteraceae), central Europe. - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 111.

Vera, M.T. et al. 2002. Potential geographical distribution of the Mediterranean fruit fly, *Ceratitis capitata* (Diptera : Tephritidae), with emphasis on Argentina and Australia. - Environmental Entomology 31: 1009-1022.

THAUMALEIDAE

Wagner, R. 2002. Insecta: Diptera: Thaumaleidae. Süßwasserfauna von Mitteleuropa 21(11): 39-110.

THEREVIDAE

Holston, K.C. & Irwin, M.E. 2002. From oolyphyly to biogeography of *Thereva* (Asiloidea: Therevidae). - 5th International Congress of Dipterology. Abstract Volume: 104.

DIPTERA UIT EEN MALAISEVAL IN HET KALDENBROEK

André van Eck

Summary

From the 10th until the 27th of May 2001 a Malaisetrapp was placed in "Het Kaldenbroek" in the Northern part of the province of Limburg. With the cooperation of several dipterists 1656 animals of 86 species were identified

vochtige graslanden bevinden. Op de hogere gronden (ca. 100 meter van de malaiseval verwijderd) bij deze oude meander liggen droge loof- en naaldbossen.

Het beheer is duidelijk gericht op het versterken van de oorspronkelijke natuurwaarden in de oude meander.

Inleiding

In het voorjaar van 2001 hield de Sectie Diptera een dipteraweekend in Lottum, nabij Grubbenvorst.

Tijdens het weekend heeft Aat Barendregt twee malaisevallen geplaatst. De resultaten hiervan zijn opgenomen in het verslag van het dipteraweekend in "De Vliegenmepper" (2001, nummer 2), maar niet verder uitgewerkt. Rondom hetzelfde weekend heb ik vergunning gekregen om een malaiseval in het nabijgelegen Kaldenbroek neer te zetten. De malaiseval heeft er gestaan in de periode 10 mei t/m 27 mei 2001. Niet alle families zijn gedetermineerd. De resultaten zijn hieronder samengevat.

Plaats van de malaiseval

Op de foto (figuur 1) is hopelijk redelijk op te maken hoe de malaiseval in het veld geposteerd is. De rand van de hogere vegetatie is op het zuiden geïntendeerd. De val stond met de voeten zowat in het water. Anders dan bij mijn eerdere ervaringen met de Malaiseval, kwamen daardoor vrij veel Odonata (vers uitgevlogen, dus nog wat onbeholpen juffertjes) in de val.

Het gebied voor de val is dus vrij open en laagbegroeid, met veel vochtige en natte situaties en hier en daar ruigere begroeiing. Achter de val begint al snel het bos, maar de overgangssituatie is niet al te abrupt. In dit bos vooral jonger loofhout. Het bos is afwisselend wat droger, vochtig of nat en wordt afgewisseld met vochtige graslandjes.

De exacte standplaats volgens de Amersfoort-coördinaten: 207.1-383.5 (UTM: LC 011026)

Het Kaldenbroek

Het Kaldenbroek is een terrein in het beheer bij het Limburgs Landschap. Het is een oude, grotendeels verlande, Maasarm waarin zich elzen- en berkenbroekbos, aangelegde populierenbossen en

Figuur 1: Kaldenbroek

De methode

In de Malaiseval werden de vliegen opgevangen in een oplossing van 70 procent ethylalcohol. Tussen 10 en 27 mei is de val eenmaal gelegegd op 20 mei

Het weer

De vangperiode wordt gekenmerkt door mooi weer. Op de dag dat de val geplaatst werd was het erg warm, 25 graden Celcius en zeer zonnig. Deze periode met hoge temperaturen heeft tot het einde aangehouden, met slechts enkele dagen onder 20 graden C en de maxima liepen op tot ongeveer 27 graden C. Sombere dagen waren er nauwelijks en geregend heeft het ook niet veel.

Resultaten algemeen

Niet alle dipterafamilies zijn uiteindelijk gedetermineerd. Er staat nog alcoholmateriaal van vooral calypterae en van langpootmuggen. Voor wie geïnteresseerd is...

Natuurlijk zijn er geen verstrekkende conclusies te trekken uit de resultaten. De overzichten spreken voor zich. Er zijn zeker een paar leuke soorten gevangen, die een goede indruk geven van de diversiteit die een gebied als dit met zich meebrengt. Op één vangplek zowel *Brachypalpus laphriformis*, *Xylophagus compeditus* als *Sericomyia silentis* vangen toont wel de variatie in het terrein.

Resultaten Dolichopodidae

"Opmerkelijk is de predominantie van *Argyra diaphana* en *Hercostomus cupreus*, geen zeldzame soorten, maar toch meestal in kleinere aantallen gevonden. Even opmerkelijk is het vrijwel ontbreken van de meest algemene Dolichopodidae (zoals *Dolichopus unguatus*, *Dolichopus plumipes*, *Chrysotus neglectus*, *Campsicnemus curvipes*, e.a.).

Een in Nederland nog slechts zeer zelden aangetroffen soort is *Campsicnemus compeditus*. Opvallend is de aanwezigheid van veel soorten uit het genus *Rhaphium*, waaronder enkele vrij zeldzame.

Sommige exemplaren uit het genus *Chrysotus*, uit een soortengroep met wit-behaarde voorcoxae, zorgen voor determinatieproblemen. De (voorlopige) determinatie van *C. laesus* en *C. suavis* blijft nog

problematisch; het zou één soort kunnen betreffen, maar de gevonden kenmerken passen niet allemaal op de twee genoemde soorten. Het betreft een 'moeilijke groep', en er zou een nieuwe soort onder kunnen schuilen! Medetera is ook een genus waarbinnen nogal wat onduidelijkheid bestaat, en waarbij de bestaande tabellen elkaar vaak tegenspreken; een juiste determinatie zal waarschijnlijk alleen verkregen worden door dissectie van de hypopygia." (Schriftelijke mededeling Henk Meuffels).

Dankwoord

Ik wil graag Jan Willem van Zuijlen bedanken, want zonder hem zou ik de Malaiseval niet zo makkelijk op zijn plek hebben kunnen krijgen. Bovendien is Henk Meuffels zeer veel dank verschuldigd voor het determineren van de Dolichopodidae en zijn toelichting op die resultaten.

Tabel: Malaiseval Kaldenbroek diptera I	10 tot 20 mei 2001		20 tot 27 mei 2001		Totaal
TAXON	Man/Male	Vrouw/ Female	Man/Male	Vrouw/ Female	
Asilidae					
<i>Dioctria rufipes</i> (De Geer, 1776)			1		1
<i>Lasiopogon cinctus</i> (Fabricius, 1781)			2		2
Dolichopodidae					
<i>Achalcus cinereus</i> (Haliday, 1851)	1			1	2
<i>Argyra argyria</i> (Meigen, 1824)				1	1
<i>Argyra diaphana</i> (Fabricius, 1775)	195	60	232	172	659
<i>Argyra elongata</i> (Zetterstedt, 1843)				1	1
<i>Argyra leucocephala</i> (Meigen, 1824)			2	2	4
<i>Campsicnemus compeditus</i> Loew, 1857	1				1
<i>Campsicnemus loripes</i> (Haliday, 1832)			1	1	2
<i>Campsicnemus scambus</i> (Fallén, 1823)				2	2
<i>Chrysotus laesus</i> (Wiedemann, 1817) (?)				24	24
<i>Chrysotus pulchellus</i> Kowarz, 1874			13	34	47
<i>Chrysotus suavis</i> Loew, 1857 (?)		2	1	35	38
<i>Diaphorus oculatus</i> (Fallén, 1823)			1		1
<i>Dolichopus discifer</i> Stannius, 1831		1		2	3
<i>Dolichopus latilimbatus</i> Macquart, 1827			1	1	2
<i>Dolichopus lepidus</i> Staeger, 1842			2		2
<i>Dolichopus nubilus</i> Meigen, 1824		1	2	1	4
<i>Dolichopus plumipes</i> (Scopoli, 1763)		1	7	12	20
<i>Dolichopus popularis</i> Wiedemann, 1817			3	3	6
<i>Dolichopus signatus</i> Meigen, 1824			19	4	23
<i>Dolichopus subpennatus</i> d'Assis Fonseca, 1976			1		1
<i>Dolichopus simplex</i> Meigen, 1824			1	2	3
<i>Dolichopus unguatus</i> (Linnaeus, 1758)			1		1
<i>Hercostomus aerosus</i> (Fallén, 1823)				4	4
<i>Hercostomus angustifrons</i> (Staeger, 1842)	1	1	12	14	28
<i>Hercostomus celer</i> (Meigen, 1824)			1	3	4
<i>Hercostomus cupreus</i> (Fallén, 1823)	7	49	29	177	262
<i>Hercostomus metallicus</i> (Stannius, 1831)				3	3
<i>Medetera abstrusa</i> Thuneberg, 1955				1	1
<i>Medetera</i> spp. (ongedetermineerd)		4	6	6	16
<i>Rhaphium appendiculatum</i> Zetterstedt, 1849	18	28	8	14	68
<i>Rhaphium caliginosum</i> Meigen, 1824	5	6	4	11	26
<i>Rhaphium elegantulum</i> (Meigen, 1824)			5		5
<i>Rhaphium fascipes</i> (Meigen, 1824)	12	6	8	3	29
<i>Rhaphium laticorne</i> (Fallén, 1823)	2				2
<i>Rhaphium micans</i> (Meigen, 1824)	19	3	35	4	61
<i>Sympycnus pulicarius</i> (Fallén, 1823)		2	7	12	21
<i>Syntormon pallipes</i> (Fabricius, 1794)			1		1
<i>Thrypticus bellus</i> Loew, 1869			4	5	9
Micropezidae					
<i>Neria cibaria</i> (Linnaeus, 1761)		8	5	25	38
<i>Neria ephippium</i> (Fabricius, 1794)			5	13	18
Psilidae					
<i>Chamaepsila rosae</i> (Fabricius, 1794)		1			1
Rhagionidae					
<i>Rhagio scolopaceus</i> (Linnaeus, 1758)			3		3

Tabel: Malaiseval Kaldenbroek diptera II	10 tot 20 mei 2001		20 tot 27 mei 2001		Totaal
TAXON	Man/Male	Vrouw/ Female	Man/Male	Vrouw/ Female	
Sciomyzidae					
Tetanocera arrogans Meigen, 1830	4	3	1	1	9
Tetanocera ferruginea (Fallén, 1820)		3		1	4
Stratiomyidae					
Beris chalybata (Forster, 1771)	1	8		7	16
Beris clavipes (Linnaeus, 1767)	1				1
Microchrysa polita (Linnaeus, 1758)	1	2	2	17	22
Syrphidae					
Brachypalpus laphriformis (Fallén, 1816)		1			1
Chalcosyrphus nemorum (Fabricius, 1805)	10	10	8	10	38
Cheilosia albitarsis (Meigen, 1822)				1	1
Cheilosia fraterna (Meigen, 1830)		9		8	17
Cheilosia pagana (Meigen, 1822)		2		2	4
Chrysogaster hirtella Loew, 1843			3	10	13
Dasysyrphus venustus (Meigen, 1822)	1	2		2	5
Epistrophe nitidicollis (Meigen, 1822)		1		6	7
Eristalis pertinax (Scopoli, 1763)	1	2			3
Eumerus sp. Meigen, 1822				9	9
Eumerus tuberculatus Rondani, 1857			2	3	5
Eupeodes corollae (Fabricius, 1794)		1			1
Eupeodes latifasciatus (Macquart, 1829)				1	1
Helophilus pendulus (Linnaeus, 1758)				1	1
Melanostoma mellinum (Linnaeus, 1758)	1	1			2
Melanostoma scalare (Fabricius, 1794)	1				1
Neoascia meticulosa (Scopoli, 1763)	2	4	3	1	10
Neoascia tenur (Harris, 1780)		2	1	1	4
Orhonevra geniculata (Meigen, 1830)	1	6		1	8
Paragus haemorrhous Meigen, 1822			1	1	2
Paragus sp. Latreille, 1804		1		3	4
Parasyrphus punctulatus (Verrall, 1873)		1			1
Parhelophilus frutetorum (Fabricius, 1775)		1	3	1	5
Platycheirus angustatus (Zetterstedt, 1843)		1		4	5
Platycheirus clypeatus (Meigen, 1822)				1	1
Pyrophaena granditarsa (Forster, 1771)				1	1
Pyrophaena rosarum (Fabricius, 1787)	1		2	2	5
Rhingia campestris Meigen, 1822	3	3			6
Sericomyia silentis (Harris, 1776)		1			1
Sphaerophoria batava Goeldin de Tiefenau	1	1			2
Sphaerophoria sp. Lepeletier & Servill				1	1
Syrirta pipiens (Linnaeus, 1758)				1	1
Syrphus ribesii (Linnaeus, 1758)				2	2
Trichopsomyia flavitarsis (Meigen, 1822)				1	1
Tropidia scita (Harris, 1780)		1	1	3	5
Volucella bombylans (Linnaeus, 1758)			2	2	4
Xylota segnis (Linnaeus, 1758)	1	1		1	3
Tabanidae					
Haematopota subcylindrica Pandellé, 1883				1	1
Xylophagidae					
Xylophagus compeditus Meigen, 1820		1		2	3

COLOFON

De Vliegenmepper, jaargang 12, nr. 1
ISSN-nummer:1338-3178

De Vliegenmepper is het contactblad van de Sectie Diptera van de Nederlandse Entomologische Vereniging en verschijnt twee keer per jaar.

De sectie heeft als doel het bevorderen van de studie van de Diptera in het Nederlandse taalgebied. Hierin vervult De Vliegenmepper een belangrijke functie.

Iedereen, ook niet-NEV-leden, kan lid worden van de sectie door $\text{€}7,50$ over te maken op giro 5621403 t.n.v. Penningmeester Sectie Diptera te Hoorn, onder vermelding van: lidmaatschap Sectie Diptera.

Alle leden van de sectie krijgen automatisch de Vliegenmepper toegestuurd.

Het bestuur van de sectie bestaat uit de volgende personen:

Voorzitter:

Aat Barendregt
Koninginnelaan 9
3781 GK VOORTHUIZEN
tel: 0342 - 471451
email: A.Barendregt@geog.uu.nl

Secretaris:

Theo Zeegers
Eikenlaan 24
3768 EV SOEST
tel: 035 - 5885858
email: th.zeegers@tref.nl

Penningmeester:

Paul Beuk
Matissehof 92
1628 XS HOORN
tel: 0229 - 271667
email: paul.beuk@hccnet.nl

Bijeenkomsten:

Aat Barendregt
Voor adres en telefoonnr: zie boven.

Dipteraweekenden:

Laurens van der Leij
André van Eck
(adressen zie onder)

Redactie:

Jaap van der Linden
W. Alexanderplein 18
5271 AR SINT-MICHIELSGESTEL
tel: 073-5516335
email: JvdLinden@Brabant.nl

André van Eck
Korte Hoefstraat 30
5046 DB TILBURG
tel: 013 - 5445037
email: a.van.eck@hccnet.nl

Laurens van der Leij
Onderwijsboulevard 162
5223 DH 's-HERTOGENBOSCH
tel: 073 - 6218139
email: laurens@lvdI.demon.nl

Redactieadres: zie Jaap van der Linden.

Kopij indien digitaal aangeleverd bij voorkeur als "platte tekst" of Worddocument. Eventuele afbeeldingen graag separaat aanleveren.